

همسان سازی؛ قامت سازمان تامین اجتماعی را خمیده تر کرده است

طرحی عادلانه یا شعاری پوپولیستی؟

پیام عابدی

سرپرست سازمان تامین اجتماعی در آخرین نشست خبری خود در تشریح جزئیات و زمان پرداخت مابه التفاوت افزایش حقوق بازنشستگان گفت که با توجه به میزان افزایش مستمری‌ها برای سال ۹۸، هزینه‌های سازمان تامین اجتماعی در هر ماه ۱۴۰۰ میلیارد تومان و در کل سال، ۱۷ هزار میلیارد تومان افزایش می‌یابد. البته خود محمدحسن زدا پیشتر گفته بود که این افزایش حقوق هاشمی‌نژاد بازنشستگان نیست. در سال ۹۸ حداقل مستمری، افزایش ۲۶.۵ درصدی داشت و از یک میلیون و ۱۱۱ هزار و ۲۶۹ تومان به یک میلیون و ۵۱۶ هزار و ۸۸۱ تومان رسید. مستمری سایر سطوح هم که در سال ۹۷ تنها ۱۳ درصد افزایش یافته بود، براساس پیشنهاد شورای عالی کار به ۱۳ درصد به اضافه ۲۶۱ هزار و ۱۲۴ تومان رسید.

اتفاق می‌افتد و از آن گریزی نیست. به یاد داشته باشیم که ۲۳ درصد حق بیمه را کارفرما و ۷ درصد از آن را کارگر می‌پردازد. از این منظر تحریم‌هایی که صنایع بزرگ ایران را مستقیم و صنایع کوچک و متوسط را به صورت غیرمستقیم هدف گرفته‌اند، دامان سازمان تامین اجتماعی را هم گرفته‌اند اما این چالش را باید در سال ۹۸ جدی تر گرفت.

افزایش مستمری باید مبنای قانونی داشته باشد

«عباس اورنگ»، کارشناس تامین اجتماعی با اشاره به فشاری که بر سازمان تامین اجتماعی برای پرداخت افزایش مستمری‌ها در سال ۹۸ وجود دارد، می‌گوید: سازمان تامین اجتماعی استعداد افزایش بیش از این را با توجه به تگرانی از تحقق منابع بودجه‌ای ندارد و نمی‌تواند هم افزایش دهد. از سویی هر افزایشی هم در مزایای پرداختی مبنای قانونی ندارد چرا که ممکن است سازمان دچار کسری بودجه شود و در آن صورت سازمان بازرسی کل کشور و دیوان محاسبات ورود می‌کنند و از سازمان پاسخ می‌خواهند.

وی افزود: حتی اگر همین امروز وزیر رفاه بگوید که من می‌خواهم مستمری‌ها را ۱۰۰ درصد افزایش دهم، دیوان محاسبات ورود می‌کند و می‌رسد که از چه محلی می‌خواهی، این افزایش را تامین کنی؟! به هر شکل افزایش مستمری در شرایطی که سازمان تامین اجتماعی مشکلات عدیده‌ای در حوزه منابع دارد، کار بسیار سختی است.

این کارشناس تامین اجتماعی با بیان اینکه اگر سازمان نتواند منابع افزایش مستمری‌ها را تامین کند باید

دست به فروش اموال بزند، گفت: این اموال متعلق به نسل‌های آینده است. این وظیفه حاکمیت است که معیشت بازنشستگان را تامین کند و اجازه ندهد که هزینه‌های زندگی آنان در برهه‌های کوتاه افزایش یابد.

وی با اشاره به ماده ۹۶ قانون تامین اجتماعی که می‌گوید، سازمان مکلف است میزان کلیه مستمری‌های بازنشستگی، از کارافتادگی کلی و مجموع مستمری بازمندانگان را در فواصل زمانی که حداکثر از سالی یک بار کمتر نباشد، با توجه به افزایش هزینه زندگی یا تصویب هیات وزیران به همان نسبت افزایش دهد، گفت: قانون می‌گوید ضریب افزایش باید متناسب با هزینه‌ها باشد اما این نکته را باید در نظر داشته باشیم که بسیاری از کارگران به خاطر اینکه در ایام اشتغال حقوق پستی دریافت می‌کردند، پایین‌تری هم پرداخت کرده‌اند.

منطقی پشت طرح همسان سازی مستمری‌ها نیست

اورنگ افزود: قطعاً نمی‌توان با دریافتی یک میلیون و ۳۰۰ تا یک میلیون و ۴۰۰ هزار تومان، زیستی آبرومندانه داشت اما اگر این کارگر در ایام اشتغال متناسب با دستمزد ۳ میلیون تومانی حق بیمه می‌پرداخت، در هنگام بازنشستگی هم به همین میزان دریافتی داشت. در واقع نظام سیاست‌گذاری به افزایش حجم وصول حق بیمه به واسطه افزایش آبرومندانه حداقل دستمزد، نگاهی ندارد. خب طبیعی است که این فرد زمانی که این کارگر بازنشسته می‌شود، سطح انتظارش از سازمان تامین اجتماعی بالا می‌رود.

وی با بیان اینکه می‌خواهم بگویم این

همسان سازی در شرایطی که دولت تعهداتش را اجرا نمی‌کند، روش درستی برای بهبود شرایط معیشتی بازنشستگان نیست و باید به جای این کارها به سمت اصلاح دستمزد کارگران واقعی کردن نسبت دستمزد و حق بیمه رفت

افزایش مستمری قطعاً کفاف هزینه‌ها را نمی‌دهد اما سازمان تامین اجتماعی تنها متناسب با حق بیمه‌ای که از بابت هر کارگر وصول کرده، می‌تواند به وی مستمری بپردازد، گفت: حتی زمانی که همسان سازی را به عنوان راهی برای حل مشکلات معیشتی بازنشستگان پیشنهاد می‌دهند، منطقی پشت آن نیست. این کارشناس تامین اجتماعی افزود: فرض کنیم که امسال دولت بار مالی افزایش مستمری‌ها را پس از اعمال قانون همسان سازی در سازمان تامین اجتماعی، متقبل شود و مستمری من بازنشسته‌ها یک میلیون تومان به ۲ میلیون تومان افزایش یابد. سال دیگر تکلیف چه می‌شود؟ سال بعد هم ضریبی اعمال می‌شود و دریافتی بازنشسته‌ها از ۲ میلیون تومان به ۴۰۰ هزار تومان می‌رسد اما آیا دولت سال دیگر هم بار مالی همسان سازی را متقبل می‌شود؟ معلوم است که نمی‌شود. اورنگ با بیان اینکه یک بار افزایش مستمری بازنشستگان بر سال‌های بعد نیستی ضریب می‌خورد، گفت: این روش در شرایطی که دولت تعهداتش را اجرامی کند، روش درستی

برای بهبود شرایط معیشتی بازنشستگان نیست و باید به جای این کارها به سمت اصلاح دستمزد کارگران و واقعی کردن نسبت دستمزد و حق بیمه رفت.

همسان سازی باید در دستمزد کارگر اجرا شود نه بازنشسته

وی افزود: همسان سازی باید از همان ابتدا که دستمزد کارگر پرداخت می‌شود، اجرا شود. از آنجا که نمی‌شود، همسان سازی را اجرائی کرد! این گونه اجرای قانون تنها به نسل‌های آینده که می‌خواهند بر سر سفره سازمان تامین اجتماعی بنشینند، آسیب می‌زند. این روش، منطقی نیست و خسران به بار می‌آورد.

این کارشناس تامین اجتماعی در ادامه با بیان اینکه صندوق‌های بازنشستگی در دنیا به دو دسته پایه و مکمل تقسیم می‌شوند، گفت: وظیفه صندوق پایه کف‌است و وظیفه صندوق مکمل تامین هزینه در دوره اشتغال فرد و سطح زندگی است. مادر ایران یک صندوق بازنشستگی پایه مثل تامین اجتماعی داریم. در این صندوق پایه از حقوق یک میلیون تومان تا هشت میلیون تومان پرداخت می‌شود اما هیچ‌کجای دنیا صندوق پایه این گونه نیست. حقوق بالای بازنشستگی را صندوق مکمل پرداخت می‌کند.

وی افزود: از سویی نرخ حق بیمه پرداختی باید عادلانه باشد. هیچ‌کس در دنیا این گونه نیست که کارفرما از بابت کارگری که ۱۰ میلیون تومان مزد می‌گیرد، ۲۳ درصد حق بیمه بپردازد و از بابت کارگری که ۱ میلیون تومان مزد دریافت می‌کند، همین میزان. اورنگ با بیان اینکه نباید حقوق افراد در دوران بازنشستگی از حقوق آنها در دوران اشتغال بیشتر باشد، گفت: کارگری که یک میلیون و ۴۰۰ هزار تومان دریافتی دارد با خود می‌گوید چرا باید زمانی که حقوق بازنشستگی‌ام بیش از این است دل به کار بدهم! این گونه دیگر افراد کار نمی‌کنند و چرخ صنعت هم نمی‌گردد. از این رو همسواره باید حقوق افراد در دوره بازنشستگی کمتر از حقوق آنها در دوران اشتغال باشد.

روند فعلی منجر به فروپاشی نظام بازنشستگی می‌شود

این کارشناس تامین اجتماعی افزود: در کشورهای دیگر به کار حقوق‌بالاتری می‌دهند و در زمان بازنشستگی حقوق پایین‌تر، ساختارهای مادر تامین منابع مشکل دارند از این رو باید دستمزدها را سامان داد و عادلانه کرد تا مستمری کارگران هم متناسب با آن تنظیم شود. در غیر این صورت شاهد فروپاشی نظام بازنشستگی خواهیم بود.

مشکلاتی که اورنگ در زمینه تامین

در کشورهای دیگر به کارگر حقوق بالایی می‌دهند و در زمان بازنشستگی حقوق پایین‌تر. باید دستمزدها را سامان داد و عادلانه کرد تا مستمری کارگران هم متناسب با آن تنظیم شود، در غیر این صورت شاهد فروپاشی نظام بازنشستگی خواهیم بود

منابع پرداخت مستمری بازنشستگان آنها را شرح داد، موجب شده‌اند که سازمان تامین اجتماعی در زمان پرداخت حقوق بازنشستگان هم دچار مشکلات عدیده‌ای شود. از این رو پرداخت مستمری‌ها را براساس حروف الفبا (ابتدای نام فامیل بازنشستگان) نظم داده‌است.

از سویی سازمان هر سال در هنگام اعمال افزایش مستمری‌ها مشکلاتی دارد. مطابق اعلام سازمان تامین اجتماعی مابه‌التفاوت افزایش حقوق فروردین ماه و اردیبهشت ماه کارگران بازنشسته در سال ۹۲، در تیرماه پرداخت شده است. در سال ۹۳ مابه‌التفاوت افزایش مستمری‌ها در فروردین و اردیبهشت ماه، مردادماه پرداخت شد. در سال ۹۴ مابه‌التفاوت فروردین ماه در تیرماه و اردیبهشت ماه در مرداد پرداخت شد. در سال ۹۵ مابه‌التفاوت فروردین و اردیبهشت در مردادماه و در سال ۹۶ مابه‌التفاوت فروردین ماه در تیر و اردیبهشت در اردیبهشت، پرداخت شدند.

سال ۹۷ این فاصله تشدید شد و مابه‌التفاوت فروردین حداقل بگیران در شهر یور و سایر سطوح در مهر ماه و مابه‌التفاوت اردیبهشت حداقل بگیران در خرداد و سایر سطوح در مرداد پرداخت شد. این برهم‌ریختگی نظم پرداخت‌ها نشان می‌دهد که سازمان تامین اجتماعی برای تامین منابع فشار زیادی را متحمل می‌شود و لذا باید از طرق مختلف مانند فشار بر کارفرمایان برای وصول حق بیمه، فروش اموال بیمه‌شدگان در شستا، دریافت وام از بانک رفاه کارگران و... وارد عمل شود. در سال ۹۸ هم سرپرست سازمان تامین اجتماعی ابتدا اعلام کرد که مابه‌التفاوت افزایش مستمری‌ها (فروردین و اردیبهشت) تا انتهای اردیبهشت ماه پرداخت می‌شود اما در نشست خبری اخیر خود اعلام کرد تا پایان خرداد، آنها را به حساب مستمری بگیران واریز می‌کند.

اخبار کارگری

فوت ۴۲۴ نفر در سال ۹۷ ناشی از حوادث کار

اداره کل پزشکی قانونی استان تهران اعلام کرد: در دوازده ماه سال گذشته ۴۲۴ نفر فوت ناشی از حوادث کار به مراکز پزشکی قانونی این استان ارجاع شده‌است.

به گزارش روابط عمومی اداره کل پزشکی قانونی استان تهران، در سال گذشته ۴۲۴ مورد فوت ناشی از حوادث کار به مراکز پزشکی قانونی استان تهران ارجاع شده که این میزان در مقایسه با مدت مشابه سال ۹۶ که تعداد فوت ناشی از حوادث کار ۴۰۳ نفر اعلام شده بود، پنج درصد افزایش یافته‌است. از کل فوت‌شدگان ناشی از حوادث کار در ۱۲ ماه سال گذشته ۴۱۹ نفر مرد و ۵ نفر زن بوده‌اند.

وام ۱۸ درصدی دردی از بیکاری دوانمی‌کند

نماینده بافت در مجلس دهم با بیان اینکه توسعه اشتغال در کشور نیازمند تغییر در ساختار نظام بانکی است، گفت: وام‌های ۱۸ درصدی دردی از بیکاری دوانمی‌کند.

علی بختیاری در گفت‌وگو با خبرگزاری خانه ملت گفت: صنایع تبدیلی نقش بی‌نظیری در توسعه و خلق فرصت‌های اشتغال دارد و در این مقوله شکی نیست بنابراین الزامی است که برای کاهش نرخ بیکاری در کشور و کنترل آسیب‌های اجتماعی در کشور، فکری اساسی برای توسعه صنایع تبدیلی در کشور کرد. نماینده بافت در مجلس با بیان اینکه وام گران، دردی از تولید و اشتغال جامعه دوانمی‌کند، تصریح کرد: زمانی که سود وام همسویا شرط سود تولیدی نباشند، مشخص است که فرصت اشتغال پایدار ایجاد نمی‌شود بنابراین بهترین راهکار برای ایجاد فرصت‌های اشتغال، نگاه کاربردی به پروسه وام و تسهیلات ارزان قیمت است.

بختیاری افزود: اگر واقع‌بینانه بخواهیم اشتغال را در صنعت کشاورزی هستیم الزامی است که تغییراتی در ساختار بانکی در حوزه پرداخت ایجاد شود تا بتوان بحث تسهیلات ارزان قیمت را وارد چرخه تولید و صنعت کرد. وی با بیان اینکه یکی از اهداف کارهای اساسی و مولد برای کاهش نرخ بیکاری در کشور نگاه کاربردی به حوزه‌های اشتغال کارآمد است، یاد او شد: توسعه اشتغال در کشور نیازمند تغییر در ساختار نظام بانکی است.

جدول همسان سازی حقوق بازنشستگان ابلاغ شد

رئیس سازمان برنامه و بودجه جدول همسان سازی حقوق بازنشستگان را برای افزایش ۲۴ تا ۴۰ درصدی حقوق‌ها ابلاغ کرد. به گزارش سازمان برنامه و بودجه، محمدباقر نوبخت، جدول همسان سازی حقوق بازنشستگان را برای افزایش ۲۴ تا ۴۰ درصدی حقوق‌ها ابلاغ کرد. مرحله سوم اجرای همسان سازی حقوق بازنشستگان، موظفین و مشترکین صندوق بازنشستگی کشوری و تامین اجتماعی نیروهای مسلح با ابلاغ رؤسای سازمان برنامه و بودجه و سازمان امور اداری و استخدامی کشور آغاز شد که برای اجرای آن در سال ۹۸ اعتباری معادل ۵۰۰۰ میلیارد تومان از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور اختصاص پیدا کرده است. با اجرای مصوبه افزایش ضریب سالانه و مرحله سوم همسان سازی، حقوق بازنشستگان از ۲۴ تا ۴۰ درصد رشد پدید می‌آید.

انتشار اسامی دریافت‌کنندگان تسهیلات کم‌بهره اشتغال روستایی

به دستور وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، اسامی دریافت‌کنندگان ۷ هزار میلیارد تومان تسهیلات کم‌بهره اشتغال پایدار روستایی منتشر شد. به گزارش ایلنا، معاونت توسعه کار آفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گزارش تسهیلات پرداخت شده از محل برنامه روستایی و عشایری سراسر کشور تا تاریخ پانزدهم اردیبهشت سال جاری را منتشر کرد. در این گزارش آمده است که داده‌های مربوط به جداول پرداخت تسهیلات از محل قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری به صورت ماهانه به روزسانی می‌شود.

کانون عالی شورای اسلامی کار کشور افزود: ما این پیشنهاد را در کانون عالی به دولت ارائه کرده‌ایم اما در حد پیشنهاد باقی مانده و نتیجه‌ای به دنبال نداشته‌است. اصلاحی خاطر نشان کرد: بسیاری از آسیب‌های اجتماعی که در جامعه وجود دارد به دلیل همین اختلافی که بین خط فقر و دستمزد وجود دارد به صورت مستقیم و غیرمستقیم متوجه قشر کارگر است، کارگران شرایط سختی دارند اما نجیب‌ترین و باوقارترین قشر در کشور به شمار می‌روند. وی تصریح کرد: با توجه به شرایط فعلی،

میان خط فقر و دستمزد کارگران وجود دارد. اصلاحی توضیح داد: یکی از دلایلی که این فاصله میان خط فقر و دستمزد وجود دارد در دوران هشت ساله جنگ بازمی‌گردد چون در آن هشت سال به دلیل شرایط جنگی هیچ افزایشی در میزان دستمزد کارگران اعمال نشده قرار بود پس از جنگ به مرور این اختلاف کم شود اما این اتفاق رخ نداد و امروز چنین اختلافی ایجاد شده است.

وی خاطر نشان کرد: کارگران در شرایط فعلی وضعیت واحدهای تولیدی را در کم می‌کنند، از همین رو ما از دولت انتظار داریم که این اختلاف را نه به وسیله پول نقد تورم‌زا بلکه به وسیله بن کارت‌های تعریف شده برای خرید کالاهای مورد نیاز خانوار کارگری جبران کند چون با توجه به وجود ۵۲ میلیون جامعه کارگری در کشور، افزایش قدرت خرید کارگران نقش زیادی در از بین رفتن رکود خواهد داشت. عضو هیات مدیره

مواجهه شده‌اند. اینکه گفته شود هیچ کارگاه واحد تولیدی در البرز تعطیل نشده درست نیست اما به طور کلی وضعیت در البرز نسبت به سایر استان‌های کشور بهتر است و تلاش می‌شود که اشتغال موجود حفظ شود. وی با اشاره به وضعیت معیشتی کارگران در اوضاع کنونی اعلام کرد: خوشبختانه برای اولین بار در طول ۴۰ سال اخیر یک افزایش ۳۶.۵ درصدی در دستمزد کارگران اعمال شده اما به دلیل فاصله‌های که همچنان میان خط فقر و دستمزد وجود دارد نمی‌توان گفت مشکل معیشت کارگران با این افزایش حل شده است. این فعال کارگری ادامه داد: با افزایش ۳۶.۵ درصدی که اعمال شده حقوق کارگران به یک میلیون و ۸۰۰ هزار تومان رسیده اما خط فقر برای یک خانواده ۳.۵ نفره در شهرهای بزرگ سه میلیون و ۷۵۰ هزار تومان است و این یعنی همچنان فاصله‌های یک میلیون و ۹۵۰ هزار تومانی

عضو هیات مدیره کانون عالی شورای اسلامی کار:

۶۰ تا ۷۰ درصد کارگران شغل دوم دارند

عضو هیات مدیره کانون عالی شورای اسلامی کار با بیان اینکه خط فقر برای یک خانوار کارگری در شهرهای بزرگ ۳ میلیون و ۷۵۰ هزار تومان در نظر گرفته شده، گفت: پس از افزایش دستمزد کارگران، این حقوق تازه به یک میلیون و ۸۰۰ هزار تومان رسیده و همچنان اختلاف یک میلیون و ۹۵۰ هزار تومانی بین خط فقر و دستمزد کارگران وجود دارد.

علی اصلانی در گفت‌وگو با ایسنا افزود: کارخانه‌ها واحدهای تولیدی در سراسر کشور این روزها به سختی مشغول به کار هستند اما در البرز به دلیل رتبه نخست در پرداخت تسهیلات مشکلات قدری کمتر است.

رئیس کانون شوراهای اسلامی کار البرز افزود: یکی از مهم‌ترین واحدهای صنعتی که در البرز به سختی مشغول به کارند قطعه‌سازان هستند که به دلیل پرداخت نشدن بدهی خود ریسک‌های بسیار